

HARREMANAK SENDOTZEA

“Ni neu naiz, eta nire egoera, eta bera salbatzen ez badut, ez naiz ni salbatuko” zioen Ortega y Gasset filosofoak. Beno, aste askotan zehar gure etxeetan sartuta eman ondoren, eta deseskalatze-prozesua hastear dagoenean, hitz horien atzean dagoena funtsezko zerbait bihurtzen da.

Ortegaren aburuz, gertaera batek zer mailatan eragiten digun ez dago hainbeste gertatzen denagatik baldintzatua, gertaera hori ulertzeko moduagatik baizik. Horregatik, oso beharrezkoa da egungo testuingurua zentzuz aztertzea, eta, horretarako, bereizketa argia egiteko gai izatea. Bide horretan, eta Covid-19ren aurkako borrokan, gure pentsamenduak erronka eta oztopo askori egin beharko die aurre. Baten bat nabarmendu nahi nuke.

Adiskidetasun sendoak eta benetakoak bereiztearen garrantzia.

Harvardeko unibertsitatean Robert Waldinger buru zuen ikerketa bat, galdera honi erantzuten saiatu zen: Zerk zaharrarazten gaitu osasuntsu eta zoriontsu? Azterketa 1938an hasi zen, eta 80 urtetan zehar 1.300 pertsona baino gehiagoren bizitza aztertu zuen. Pertsona batzuk zoriontsu eta osasuntsu zahartzea eragiten zuten faktoreak aztertu zituen, eta beste batzuk, berriz, burua ahultze eta zoritxarreko zergatik amaitzen zuten.

Emaitzek erakutsi zuten ez zela dirua, erreputazioa edo ospea, baizik eta lagunekin, familiarekin, komunitatearekin eta bikotekidearekin zituzten harremanen sendotasunak, bizitza zoriontsuagoa eta osasungarriagoa izatea eragiten ziela. Konfinamenduaren egunik zailenetan, harreman horiek inoiz baino gehiago laguntzen digute.

Bereizkuntzak aukera ematen digu adiskidetasun onak eta harreman argiak benetako afekturik ez dutenetatik bereizteko. Aristotelesekin hiru laguntasun-mota bereizten zituen: lehena, erabilgarria, non lagunek erabilera komuna dute, eta erabilgarritasun hori amaitzen da baliagarritasun hori desagertzen denean; bigarrena, dibertimenduan oinarritua, hura existitzen den arte; eta, azkena, bikaintasunari buruzkoa, elkarrekiko arreta eskatzen duen eta beste pertsonaren bertutea, arrakasta eta zoriona bilatzen dituen adiskidetasun bertutetsua. Aristotelesentzat, funtsezkoa zen adiskidetasun horiek bereizten ikastea.

Caritasen ere, pentsatzen ikasteak, pentsamendu kritikoa garatzeak, bereizkuntzak, portaera birtuosoek edo benetako lagunak zaintzeak, denbora, arreta eta zainketa eskatzen dute. Erantzukizunak hartzea eskatzen du, gure ekintza gogoetarekin lotuta egotea eta otoitzarekin lotuta egotea, harmoniatsu eta prozesuan dagoen bizitza batekin.

Xabier Andonegi
Caritas Gipuzkoako Konsiliaria